

Mezinárodní vědecká konference
**150 let moderního parlamentarismu
ve střední Evropě**

Praha, 7. a 8. dubna 2011
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
a Národní muzeum

*Konference se koná pod záštitou předsdkyně
Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky Miroslavy Němcové*

Pořadatelé konference:

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky

Masarykův ústav a Archiv Akademie věd České republiky, v. v. i.

Österreichische Akademie der Wissenschaften – Zentrum für Neuzeit-
und Zeitgeschichtsforschung/Kommission für die Geschichte
der Habsburgermonarchie

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Národní muzeum

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

mua MASARYKŮV ÚSTAV
A ARCHIV AV ČR, v.v.i.

Zentrum Neuzeit- und
Zeitgeschichtsforschung
Kommission für die Geschichte
der Habsburgermonarchie

OAW
Österreichische Akademie
der Wissenschaften

FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

NÁRODNÍ MUZEUM

Právo, zákony dávat, je měniti a rušiti, vykonáváno bude od Nás a od Našich nástupcův jediné společně se sněmy zemskými řádně shromážděnými a vedle případnosti s radou říšskou, do kteréž budou sněmové posílati jistý počet úduv, kterýž My ustanovíme.

(Císařský diplom z 20. října 1860)

I.

V příčině toho, jak bude složena rada říšská k zastupování říše ustanovená, a v příčině práva, diplomem Naším, daným dne 20. října 1860, jí zůstaveného, míti účastenství v zákonodárství, schvalujeme přiložený zákon o zastupování říše a propůjčujeme mu tímto u veškerých království a zemích Našich moci základního zákona státního.

VI.

Ježto pak jednak předcházejícími zákony základními, jednak zřízeními dílem znovu zavedenými, dílem podlé nových zákonů základních udělanými základ státoprávních poměrů říše Naší pevně položen, a zvláště zastupitelstvo národů Našich náležitě rozděleno a účastenství jich v zákonodárství a ve správě uspořádáno jest – tedy tímto veškeré tyto zákony základní za zřízení říše Naší prohlašujeme, a chceme i budeme pod ochranou Boha všemohoucího tato slavně vyhlášená a zaslíbená pravidla netoliko sami nezvratně zachovávat i je držeti, nýbrž zavazujeme také Naše nástupce u vládě, aby je nezvratně zachovávali, je drželi a že tak učiní, také při nastoupení na trůn v manifestu, jež v příčině toho vydají, slíbili. Projevujeme také tímto pevný úmysl, že jich budeme vši Naší mocí císařskou proti každému útoku hájiti a k tomu přihlížeti, aby je jeden každý zachovával a držel.

(Únorová ústava z 26. února 1861)

Historie zastupitelských sborů tvoří nedílnou součást moderních dějin. Právě v těchto dnech uplyne 150 let od prvních zasedání obnovených zemských sněmů v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Význam zemských sněmů a obecně parlamentů se v průběhu minulosti sice výrazně proměňoval, jejich úloha a důležitost však vždy reflektovaly politické a společenské klima jednotlivých epoch. Vývoj reprezentativních sborů na našem území rovněž ovlivňovala a inspirovala celková situace ve střední Evropě. Proto je nutné studovat a diskutovat danou problematiku zprvu v kontextu habsburské monarchie, v jejímž rámci se vývoj zemských sněmů odehrával, a následně se zohledněním složitého vývoje parlamentarismu i v tzv. nástupnických státech. Opominout rovněž nelze ani podoby parlamentarismu v obdobích autoritativních a totalitních režimů stejně jako v obdobích objevované či znovunalézané demokracie.

*

Dne 6. dubna roku 1861 se na tomto místě poprvé sešli i poslanci novodobého českého zemského sněmu, a to poprvé ve složení daném výsledky moderních voleb. Zahájili tak dlouhou cestu utváření moderní české politické kultury a státnosti. Nejinak tomu bylo i v okolních zemích. Mezinárodní vědecká konference „150 let moderního parlamentarismu ve střední Evropě“ si proto klade za cíl alespoň částečně zdokumentovat tento dlouhý vývoj a připomenout jeho význam a dědictví pro naši přítomnost i budoucnost.

